

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 23.09.1976, sp. zn. 4 Tz 156/76, ECLI:CZ:NS:1976:4.TZ.156.1976.1

Číslo: 56/1977

Právní věta: Zánik trestnej zodpovednosti pre účinnú lítosť podľa § 214 Tr. zák. predpokladá, že tu existovali všetky podmienky trestnej zodpovednosti za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Tr. zák., vrátane zavinenia a že trestná zodpovednosť zanikla až neskoršie, po ich splnení. Preto zastavenie trestného stíhania podľa § 172 odst. 1 písm. f) Tr. por., t. j. preto, že zanikla trestnosť činu, neprichádza do úvahy vtedy, keď obvinený síce neplnil vyživovaciu povinnosť, ale bez svojho zavinenia; v takom prípade treba zastaviť trestné stíhanie podľa § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por., t. j. preto, že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, nie je trestným činom.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 23.09.1976

Spisová značka: 4 Tz 156/76

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Účinná lítosť, Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 213

§ 172 odst. 1 písm. f

§ 214 141/1961 Sb. § 172 odst. 1 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 56/1977 sb. rozh.

Zánik trestnej zodpovednosti pre účinnú lítosť podľa § 214 Tr. zák. predpokladá, že tu existovali všetky podmienky trestnej zodpovednosti za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Tr. zák., vrátane zavinenia a že trestná zodpovednosť zanikla až neskoršie, po ich splnení. Preto zastavenie trestného stíhania podľa § 172 odst. 1 písm. f) Tr. por., t. j. preto, že zanikla trestnosť činu, neprichádza do úvahy vtedy, keď obvinený síce neplnil vyživovaciu povinnosť, ale bez svojho zavinenia; v takom prípade treba zastaviť trestné stíhanie podľa § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por., t. j. preto, že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, nie je trestným činom.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 23. 9. 1976 sp. zn. [4 Tz 156/76](#).)

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech

obvineného K. L., Najvyšší súd SSR zrušil uznesenie vyšetrovateľa Okresnej prokuratúry v Lučenci zo 17. marca 1976 sp. zn. Vp 84/75 a vyšetrovateľovi prikázal, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Uznesením vyšetrovateľa Okresnej prokuratúry v Lučenci sp. zn. Vp 84/75 z 10. februára 1976 podľa § 160 odst. 1 Tr. por. začalo trestné stíhanie a zároveň sa podľa § 163 odst. 1 Tr. por. vznieslo obvinenie proti K. L. pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 odst. 2 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že ako otec maloletého R. B., nar. 17. apríla 1969, vyhýbal sa plneniu svojej vyživovacej povinnosti, hoci bol rozsudkom Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 6 C 181/69 z 21. januára 1970 zaviazaný prispievať po 260 Kčs mesačne do rúk matky dieťaťa E. B. a rozsudkom toho istého okresného súdu z 20. apríla 1973 sp. zn. 9 Nc 12/73 do rúk starej matky M. B. počnúc dňom 1. mája 1973 takisto po 200 Kčs mesačne, a tak za obdobie od 17. apríla 1969 do 10. februára 1976 je dlžný na výživnom 13 750 Kčs.

Vyšetrovateľ Okresnej prokuratúry v Lučenci uznesením zo 17. marca 1976 sp. zn. Vp 84/75 zastavil trestné stíhanie proti K. L. pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 213 odst. 2 Tr. zák. v zmysle § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por. z dôvodu § 214 Tr. zák. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že podľa potvrdenia zamestnávateľov obvineného n. p. Kovosmalt Filákov a První brněnská strojírna Brno sa na výživu maloletého R. B. poukázalo zo mzdy obvineného 12 603 Kčs. Ostávajúcu sumu 1747 Kčs zaplatila matka obvineného M. L. 17. marca 1976, na dôkaz čoho predložila útržok poštovej poukážky.

Proti tomuto uzneseniu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. marca 1976, podal generálny prokurátor SSR v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného. Uvádza, že vyšetrovateľ okresnej prokuratúry postupoval nesprávne, keď zastavil trestné stíhanie proti obvinenému podľa § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por., lebo splnením vyživovacej povinnosti zaniká trestnosť činu, a to má za následok zastavenie trestného stíhania podľa písm. f) citovaného ustanovenia Tr. por. Nezistovalo sa, či sa obvinený sám a z vlastnej vôle pričínil o uhradenie zaostalého výživného pomocou inej osoby a či trestný čin zanedbania povinnej výživy nemal trvalé nepriaznivé následky. Okrem toho nebola vypočítaná matka dieťaťa E. R., či jej obvinený poukazoval výživné a nebola preverená jeho obhajoba v tom smere, že na výživné mu zrážali i Pozemné stavby Banská Bystrica, závod Lučenec, kde bol zamestnaný.

Najvyšší súd SSR preskúmal podľa § 267 odst. 1 Tr. por. na podklade tejto sťažnosti správnosť výroku napadnutého rozhodnutia i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený.

Ustanovenie § 214 Tr. zák. o účinnej lútosti pri trestnom čine podľa § 213 Tr. zák. stanoví že trestnosť zanedbania povinnej výživy zaniká, ak trestný čin 1. nemal trvalé nepriaznivé následky a 2. ak páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr než súd prvého stupňa začal vyhlasovať rozsudok.

Z toho vyplýva, že predpokladom aplikácie § 214 Tr. zák. je v prvom rade zistenie, že obvinený zavinene neplnil vyživovaciu povinnosť, že teda spáchal niektorý z trestných činov podľa § 213 odst. 1 a § 213 odst. 2 Tr. zák. Ak sa zistí, že obvinený výživné síce neplnil, ale bez svojho zavinenia, je na mieste postup podľa § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por. Ak sa však zistilo, že obvinený trestný čin spáchal, v prípravnom konaní procesnoprávne vyjadrené: že spáchal skutok tvoriaci predmet obvinenia, aplikácia § 214 Tr. zák. prichádza do úvahy len vtedy, ak sú splnené obidva hore uvedené predpoklady. V takom prípade aplikácia § 214 Tr. zák. má za následok zánik trestnosti, teda zastavenie trestného stíhania podľa § 172 odst. 1 písm. f) Tr. por. a nie postup podľa § 172 odst. 1 písm. b) Tr. por. (t. j. že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci).

V posudzovanom prípade preto vyšetrovateľ okresnej prokuratúry porušil ustanovenie § 172 odst. 1

písm. b) Tr. por., keď trestné stíhanie obvineného zastavil preto, že obvinený dodatočne vyrovnal podlžné výživné.